

SÁMEDIGGI

Sámediggi
Ávjovárgeaidnu 50
9730 Kárášjohka

+ 47 78 47 40 00
www.samediggi.no
samediggi@samediggi.no

DIN ČUJ. / DERES REF: BEAIVI / DATO:
23/4138- 04.08.2023

MIN ČUJ / VÅR REF: ÁŠŠEMEANNUDEADJI / SAKSBEHANDLER:
23/4233 Elina Hakala

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep.
0030 OSLO

Uttalelse til høring av oppdaterte og nye forskrifter om tilskudd til natur- og friluftslivsformål

Vi viser til deres brev datert 6.7.2023 vedrørende endring i forskrifter om friluftsliv, besøkssentre og kunnskap om naturmangfold.

I 2015 lanserte Miljødirektoratet en merkestrategi for Norges nasjonalparker og verneområder. Strategien skulle bidra til en sterk, samlende merkevare med mål om flere besøkende og større verdiskaping og samtidig sørge for en forsvarlig forvaltning av naturverdiene.

Antall besøkende i norske verneområder har økt i de siste årene uten at man har dekkende tall på hvor stor økningen har vært. Økt menneskelig aktivitet går ofte utover samisk reindrift i verneområdene. Sametinget anser at det er stort behov for tydelig informasjon om hvilke behov for beitero reinsdyr har og hvilke utfordringer menneskelig ferdsel kan skape for driftsoppgaver i reindriften.

Sametingsråd Silje Karine Muotka tok opp problematikken i det årlige møtet mellom politisk ledelse i Sametinget og Klima- og miljøverndepartementet 14.11.2019. Daværende statssekretær Atle Hamar var enig i at samisk språk og tradisjonell kunnskap bør synliggjøres i naturinformasjonssentrene der det er aktuelt. Det bel nedfelt i møtereferatet at dette vil bli vektlagt ved tildeling av grunntilskudd for sentrene.

I desember 2019 inviterte Sametinget natursentrene og verneområdeforvaltere i det tradisjonelle samiske området til utveksling av erfaringer med å bygge opp natursentra og samisk språk i forvaltning. Natur- og kultursentra har en mulighet til å bidra til mer synlighet for samiske språk og kultur i sin formidling. Møtet bekreftet behovet for å løfte kunnskapen og bevisstheten om hvilken rolle de som formidler om verneområder har for å skape forståelse for samisk tilstedeværelse i verneområder.

Miljødirektoratet har utarbeidet veiledning for verneområdestyrer for hvordan håndtere besøk gjennom besøksstrategier. I veiledningen presiseres det at formidling og markedsføring av verneområder der det er samiske interesser også bør ha en samisk dimensjon og utarbeides på det samiske språket som brukes i området. I 2020 lanserte Miljødirektoratet en nettportal norgesnasjonalparker.no. Her er informasjon om alle Norges nasjonalparker samlet under en portal. Informasjonen er også på det samiske språket, som er mest naturlig i området til de ulike nasjonalparkene.

Selv om man sentralt har fått på plass noen grep, som øker synlighet for samisk bruk av verneområder, gjenstår det mye arbeid lokalt for å sikre at samisk bruk og historie i verneområder kommer til syne.

Sametinget mener at det er derfor viktig tiltak som fremmer bruken av samisk språk, formidler samisk tradisjonell kunnskap og informasjon om samisk bruk av verneområder prioriteres i tildeling av midler til besøksentre for natur. Dette vil være i tråd med tidligere lovnader fra politisk ledelse i Klima- og miljødepartementet.

Sametinget foreslår at i forskriften «Tilskudd til besøksentre for natur» tilføyes følgende (rød skrift):

§ 1. Formål

Tilskuddsordningen skal bidra til drift og utvikling av besøksentre for natur, slik at sentrene kan formidle kunnskap om naturen til befolkningen. Barn og unge er særlig prioritert. Sentrene skal også bidra til lokal verdiskaping og lokaliseringspolitiske målsetninger. **Sentrene skal bidra til informasjon om samisk bruk av vernede områder i det tradisjonelle samiske bosettingsområdet og fremme bruken av samisk språk som er aktuell for området.**

Sametinget ber om konsultasjoner om forskrift for tilskudd til besøksentre for natur.

Dearvuodaiguin / Med vennlig hilsen

Sten Olav Heahtta
konst. ossodatdirektevra/ konst. avdelingsdirektør

Elina Hakala
seniorráđđeaddi/seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur. /

Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláiččállaga haga